

2019-03-12

Dnr: 36/2019

Kontaktperson:
Cecilia Ekstrand
Tfn 08-39 91 19
cecilia.ekstrand@srf.nu

Socialdepartementet

103 33 Stockholm

Yttrande över En arvsfond i takt med tiden – En översyn av regelverket kring Allmänna arvsfonden, SOU 2018:70, Dnr 2018/04805/FST

Synskadades Riksförbund, SRF, är landets företrädare för personer som har en synnedsättning eller som är blinda. SRF lämnar härmed synpunkter på delar i översynen av regelverket kring Allmänna arvsfonden.

Det är en stor förmån att som ideell organisation ha möjlighet att söka medel från Allmänna arvsfonden för projektidéer. Utan medel från Arvsfonden hade det inte varit möjligt att i samma utsträckning utveckla idéer, som bidrar till att göra skillnad för målgrupperna. SRF har ansökt och beviljats medel till en rad olika projekt, som varit betydelsefulla för personer med synnedsättning.

SRF ser positivt på uppdraget att se över och analysera vissa frågor som rör Allmänna arvsfondens verksamhet. Det är viktigt att det finns tydliga regler och riktlinjer kring hanteringen av ansökningar ur Arvsfonden. Det får dock inte leda till att det är otydligt eller komplicerat och därmed ett hinder för att söka medel. Vi ställer oss därför bakom förslaget om att kriteriet nyskapande tas bort. Vi har upplevt att den administrativa hanteringen av ansökningar hos Arvsfondsdelegationen kan behöva utvecklas. Vi anser att det finns en otydlighet kring hur ansökningarna bedöms utifrån de kriterier som finns för beviljande av projektstöd. SRF ställer sig bakom förslaget om att organisationer som har anknytning till terrorism eller inte respekterar mänskliga rättigheter inte ska kunna beviljas stöd ur Arvsfonden.

4. Arvsfondsdelegationens stödgivning – reglering, praxis och arbetssätt

4.3 Arvsfondsdelegationens arbetssätt

4.3.1 Ansökan om stöd ur Allmänna arvsfonden

Förberedelserna inför en ansökan till Arvsfondsdelegationen om stöd ur Arvsfonden är tidskrävande, vilket på ett sätt är bra. Under förberedelserna kan det visa sig att projekttiden inte var tillräckligt genomförbar och behöver därmed inte leda till en formell ansökan. Arvsfonden beviljar inte gärna medel för förstudier utom i särskilda fall. Vi menar att det skulle vara en fördel om det fanns en möjlighet att skicka in en projekttidé för bedömning på ett tidigt stadium innan ett gediget arbete genomförs. Det skulle vara en vidareutveckling av den befintliga Testadin idé. Idag lägger vi ner mycket tid på att förbereda ansökningar, som ibland beviljas och ibland får avslag. Det är något som vi upplever som ett hinder och som ibland gör att vi avstår från att söka medel från Arvsfonden.

Vi menar också att det borde vara enklare att söka medel för förstudier. Ibland kan en bra projekttidé visa sig inte fungera och därmed kan projektet avslutas efter 1 år, men värdefull kunskap kan ändå ha framkommit under förstudien. Det kan visa sig mycket svårare än tänkt att genomföra vissa projekt och därmed används Arvsfondens medel mer effektivt om projekt avslutas direkt. Förstudien bör också kunna vara 1 år istället för 6 månader, vilket kan vara för kort tid att hinna testa om en idé är hållbar och att utarbeta en plan för kommande år.

När det gäller de olika blanketter som ska fyllas i vid ansökan så anser vi att de kan behöva ses över för att underlätta för de som söker.

Vi upplever att det finns en otydlighet gällande ansökningarna beroende på vilken handläggare som har tilldelats ansökan. När vi tar del av ansökningar som beviljats är det svårt att avgöra vad det är som har bidragit till ett beviljande.

4.3.2 Handläggningen av ansökningar

SRF har ansökt om medel för ett flertal projekt under åren. Vi är medvetna om att de många ansökningarna innebär att handläggningstiden för ansökningarna är lång, ca 6-8 månader. När vi efter minst 6 månader ombeds lämna in kompletteringar så får vi oerhört kort om tid på oss att inkomma med kompletterande information. Det kan ibland handla om någon dag och det kan vara uppgifter som en enskild handläggare hos oss inte själv kan ta ställning till. Det skulle underlätta om det går att se över dessa rutiner hos Arvsfondsdelegationen.

Vi har inte erfarenhet av att vi har haft en löpande dialog under projektperioden med handläggare på Arvsfondsdelegationen. Vi har vid något tillfälle efterfrågat möte med handläggare, men det har tyvärr inte varit möjligt.

Ansökningsperioderna är treåriga vilket innebär att inför år 1 ansöks för alla tre åren. Trots det ska redovisning och ansökan med budget lämnas inför varje nytt projektår. Om budgeten reviderats inför ett nytt projektår tas inte hänsyn till det utan det är den budgeten som lämnades in inför år 1 som sedan hänger med. Besluten gällande belopp och rekvisitioner blir otydliga då vi har fått beslut med olika belopp.

4.3.3 Uppföljning och utvärdering av beviljat stöd

Vi anser att det är bra att det finns en ambition om att handläggaren ska ha återkommande kontakter med stödmottagaren. Med tanke på de många projekt en handläggare ansvarar för, har vi upplevt att det finns mycket begränsad möjlighet till råd och hjälp vid behov.

Det är viktigt att det finns rutiner kring uppföljning och utvärdering av stöd ur Allmänna arvsfonden. Det är viktigt utifrån att det är ett ansvarsfullt uppdrag att hantera medel från dödsbon som inkommit till Arvsfonden. En noggrann kontroll av projekten och spridning av projektens resultat kan även leda till att allmänheten ser positivt på att medel från dödsbon går till Arvsfonden.

7.3 Kriterier för stöd

SRF ställer sig bakom kriterierna för stöd ur Allmänna arvsfonden. Vi ser positivt på förslaget om att kriteriet ”nyskapande” tas bort. Det kan i många fall vara svårt att se vad som är nyskapande i en projekttidé och kan därmed leda till att något konstrueras för att uppfylla kravet. Att projektet ska vara utvecklande är viktigt, men det kan handla om att vilja utveckla en redan befintlig metod som behöver anpassas efter nya situationer.

Vi menar att det är viktigt med tydliga kriterier för vilka ansökningar som Arvsfonden beviljar medel för. Vi kan uppleva en viss otydlighet när det gäller tolkning av kriterierna och vilka projekt som beviljas medel. Det kan bero på handläggaren, om organisationen tidigare sökt medel eller om det är en välkänd person som deltar i projektet.

7.4.2 Stöd ska inte få lämnas till en organisation med anknytning till terrorism eller som i övrigt inte respekterar mänskliga rättigheter

SRF ställer sig helt bakom förslag om att bidrag inte ska beviljas till organisationer med anknytning till terrorism eller som inte i övrigt respekterar mänskliga rättigheter.

Med vänlig hälsning

SYNSKADADES RIKSFÖRBUND

**Håkan Thomsson
Förbundsordförande**